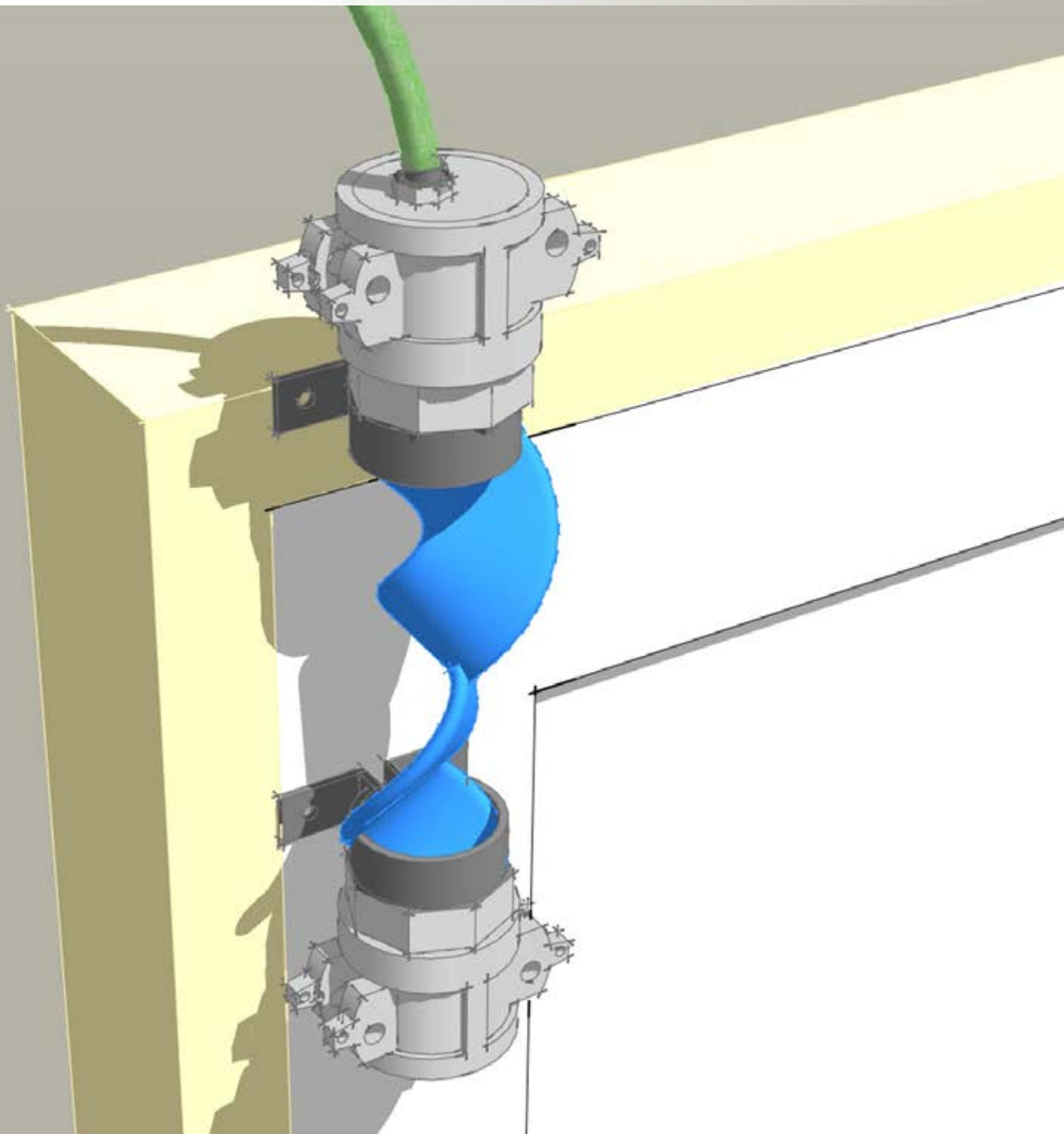

KUNSTGREPEN

VPT-erelid Dhian Siang Lie zei ooit: "Podiumtechniek bestaat niet. Er bestaat alleen techniek, en die kun je toepassen op een podium." Dus waarom zou je enkel naar middelen grijpen die voor theater bedoeld zijn? Kunst vraagt om een vrije geest – het verlangde effect soms om een verrassende oplossing.

Laat de lucht eruit lopen en de

Brandweerslang in de borstenfabriek

| TEKST: GERBRAND BORGENDORFF | BEELD: ERIC HELDENS |

Coppelia is het verhaal over de sinistere poppenmaker Coppelius en zijn schepping, de levensechte pop Coppelia. Het Nationale Ballet danst dit verhaal in een choreografie van Ted Brandsen. Hij verplaatst het verhaal naar onze tijd. Coppelius is in deze voorstelling geen traditionele poppenmaker, maar een zeer moderne. Hij is plastisch chirurg en voorziet zijn clientèle van grotere borsten, plattere buiken en rondere billen. Hij is ook niet zomaar een plastisch chirurg. Nee, Coppelius heeft een hoger doel, het creëren van de ideale vrouw Coppelia. Of zoals Cliff Richard zou zingen: a crying, talking, sleeping, walking, living doll. En Coppelia is een succes. Met haar ideale maten verleidt ze Frans, de verloofde van Zwaantje, de heldin van het verhaal. Zwaantje is verre van kunstmatig. Zij is juist helemaal puur en ongerept. Maar geen zorgen, het komt allemaal goed. Zwaantje redt Frans van een wisse dood in de borstenfabriek van Coppelius en daarna trouwen ze. Geen hoogdravende literatuur, maar volgens de recensies wel een mooie voorstelling, mede door de prachtige vormgeving van Sieb Posthuma.

Slag in de slang

In zijn decor zitten deuren. Veel daarvan worden door de dansers geopend, een aantal andere op afstand door een technicus. Ze moeten ook weer automatisch sluiten. Dat laatste is geen probleem, dat gaat met een elastiek. Openen op afstand is iets ingewikkelder.

Typisch een opdracht voor Ruud Sloos, hoofd Effecten van Nationale Opera & Ballet. Hij bedacht een even slimme als doeltreffende oplossing in de vorm van een stuk brandslang. Niet zo'n ronde stugge slang, maar het soort dat je in brandweerwagens ziet, dat zich plat laat oprollen. Is de slang leeg, dan is hij flexibel en kan hij worden opgevouwen. Als hij gevuld wordt, dan wordt hij rigide. De onderkant van de slang wordt vastgemaakt op de

deur en de bovenkant op de sponning, maar omgekeerd, zodat er een slag in de slang zit. De slang is aan beide kanten luchtdicht afgesloten. Sloos bracht aan de bovenkant bij de bovenste afsluiting een ventiel aan en sloot dat aan op perslucht. Zolang de slang leeg is, houdt het elastiek de deur dicht. Zodra hij gevuld wordt, duwt hij de deur open. Laat de lucht eruit lopen en de deur valt weer dicht. Eenvoudig en doeltreffend.

Bandbumper

Ruimte voor een toegift. Strikt genomen is het geen decoreffect en daarom past het eigenlijk niet in deze rubriek, maar het is tegelijk weer zo handig bedacht dat ik het toch graag wilde meenemen in het verhaal.

De decorwagens van Nationale Opera & Ballet worden voortbewogen met behulp van AGV's (automatic guided vehicles). Zo'n decorwagen weegt ongeveer zes ton. Als die ergens tegenaan botst is er schade. Ook daar wist Sloos nog wel iets op: een autoband op velg. Hij wist dat het thuiskomertje van de Alfa Romeo vrij gemakkelijk kon worden gedemonteerd van de as door vier bouten los te draaien. Samen met een korte as werd dat wiel vervolgens op een plaat gemonteerd. Het geheel van plaat en band zette hij als een draaiende bumper op iedere hoek van de decorwagen. De kans op schade bij onbedoeld schurend contact werd zo sterk verminderd. <<

Zelf ervaring met het gebruik van 'oneigenlijke' (technische) middelen voor theatereffecten? Laat het ons weten, we beschrijven het graag in deze rubriek. Mail naar kunstgrepen@zichtlijnen.nl.

deur valt weer dicht